PRIMVM AC GENERALE EXAMEN

IIS OMNIBVS, QVI IN Societatem IESV admitti petent, proponendum.

Romæ in ædibus Societatis IESV
1558.

De Inſtituto Societatis IESV, et varietate perſonarum, quæ in ipſa ſunt Cap. I. pag. 3

De Quibuſdam caſibus, quos interrogari oportet, an acciderint ijs, qui in Societatem ingredi petēt. Cap. II. pag. 8

De Quibusdam interrogationibus ad eos, qui ingredi volunt, magis cognoſcendos. Cap. III. pag. 10

De Rebus quibusdam, quas præcipuè ſcire eos conuenit, qui in Societatem admittuntur, ex ijs, quas in ipſa obſeruare debent. Cap. IIII. pag. 13

De alio examine ad particularia aliquanto magis deſcendēte, quod eruditis, & Coadiutoribus ſpiritualibus, et Scholaſticis conuenit. Cap. V. pag. 33

De alio examine ad ſolos Coadiutores accommodato. Cap. VI. pag. 36

De alio examine Scholaſticis accommodato, ac in primis antequàm in Scholaſticos admittantur. Cap. VII. pag. 40

De alio examine indifferentibus accommodo. Cap. VIII. pag. 43

DE INSTITVTO SOCIETATIS, ET VARIETATE perſonarum, quæ in ipſa ſunt.

CAPVT I.

1 HAEC minima Cõgregatio, quæ à ſede Apoſtolica prima ſui inſtitutione Societas IESV nominata eſt, primùm fuit approbata per fœlicis memoriæ Paulum Papam III. anno 1540. et per eundem poſtmodum 1543. confirmata, ac rurſus per Iulium III. illius ſucceſſorem anno 1550. Vt interim omittantur diuerſæ litteræ Apoſtolicæ, in quibus de ea ſermo habetur, & ei variæ facultates (ſuppoſita magna approbatione, & confirmatione) conceduntur.

2 Finis huius Societatis eſt, non ſolùm ſaluti & perfectioni propriarum animarum cum diuina gratia vacare; ſed cum eadem impensè in ſalutem & perfectionem proximorum incumbere.

3 Ad hunc finem melius conſequendum tria vota in ea, Obedientiæ, Paupertatis, et Caſtitatis emittuntur: ſic Paupertatem accipiendo, vt nec velit, nec poßit redditus vllos ad ſuam ſuſtentationem, nec ad quiduis aliud habere. Quod non tantùm in particulari de vnoquoque, ſed in cõmuni etiam de eccleſiis & domibus Societatis profeſſæ eſt intelligendum. Nec etiam

am (quanuis alijs ſit licitum) pro miſſarum ſacrificijs, vel prædicationibus, vel lectionibus, vel vllius ſacramenti adminiſtratione, vel quouis alio pio officio ex iis, quæ iuxta ſuum inſtitutum Societas poteſt exercere, ſtipendiũ vllum, vel eleemoſynam, quæ ad compenſationẽ huiuſmodi miniſteriorum dari ſolet, ab alio, quàm à Deo (ob cuius obſequium omnia purè facere debent) poſſunt admittere.

B. 4 ET quanuis habeat Societas collegia, & domos probationis redditibus dotatas ad Scholaſticorum ſuſtentationem antequàm in Societatem profeſſam, uel eius domos recipiantur: non poſſunt tamen huiusmodi redditus ad vſum alium iuxta litteras Apoſtolicas in Conſtitutionibus declaratas applicari; nec domus Profeſſorum, nec aliquis eorum, aut etiam Coadiutorum eisdem vti poterit. B

5 Profeſſa itidem Societas præter tria vota dicta votum facit expreſſum Summo Pontifici vt Vicario qui nunc eſt, vel pro tempore fuerit, Chriſti Domini noſtri, nimirum ad proficiſcendum ſine vlla excuſatione, non petito viatico, quòcunque gentiũ eius Sanctitas volet, inter fideles vel infideles ad res, quæ ad diuinũ cultũ, et Religionis chriſtianæ bonũ ſpectant.

6 Cæterùm ratio viuẽdi in exterioribus iuſtas ob cauſas, maius Dei obſequium ſemper intuẽdo, communis eſt, nec vllas ordinarias pœnitentias, vel corporis afflictiones ex obligatione ſubeundas habet; ſed illas aſ-

ſumere

ſumere quiuis poterit, quæ videbuntur (cum approbatione Superioris) ad maiorē ſui ſpiritus profectum conuenire, & quas propter eundem finem Superior cenſuerit imponendas. C

7 Perſonarū aūt, quæ admittūtur in hanc Societatē generaliter ſumptā, quatuor ſunt claſſes, ſi finē, quem ipſa ſpectat, intueamur: tametſi omnes, qui ingrediūtur, quod ad ipſos attinet, quartæ claſsis eſſe debent. D.

8 Inprimis aliqui admittuntur, vt profeſsionem in Societate quatuor ſolennibus votis (vt dictum eſt) emiſsis faciant, peractis prius experimentis & probationibus debitis: & hos non mediocriter eruditos eſſe in litteris (vt in Cōſtitutionibus poſtmodum dicetur) & in vita, ac moribus diu (quemadmodum hæc vocatio exigit) probatos, & omnes ante profeſsionem ſacerdotes eſſe oportet.

9 Secundæ claſsis ſunt, qui in Coadiutores ad diuinū ſeruitium, & Societatis auxilium in rebus ſpiritualibus, vel temporalibus admittuntur: & ij quidem poſt experimenta & probationes vota ſimplicia, Obedientiæ, Paupertatis, & Caſtitatis (omiſſo quarto ad Summum Pontificem pertinente, & alio quouis ſolenni) debēt emittere: qui ſua ſorte contenti eſſe debēt, intelligentes eos in conſpectu Creatoris & Domini noſtri magis mereri, qui maiori charitate ſe impēdunt auxilio et obſequio omniū, ex amore diuinæ maieſtatis, ſiue in rebus altioribus, ſiue in alijs inferioribus et humilioribus.

10 *Tertiæ claſsis ſunt, qui in Scholaſticos admittuntur, ſi ingenio, & reliquis dotibus ad ſtudia conuenientibus prædití inueniantur; vt poſtquàm docti euaſerint, in Societatem ingredi, et Profeſsi, vel Coadiutores (prout iudicabitur expedire) eſſe valeant. Hi autem, vt Scholaſtici Societatis approbati cenſeantur, poſt experimenta, & probationes, eadem tria vota ſimplicia, Paupertatis, Caſtitatis, et Obedientiæ cum promiſsione ingrediẽdi Societatem in altero prius dictorum modorum (vt in Conſtitutionibus videbitur) ad maiorem Dei gloriam emittent.*

11 *Quartæ claſsis ſunt, qui indeterminatè ad id admittũtur, ad quod idonei eſſe tẽporis ſucceſſu inuenientur; quia nõdum ſtatuit Societas ad quem ex dictis gradibus eorum talentum magis ſit accommodatum. Illi autem ſine differẽtia vlla parati ingrediẽtur ad quemuis ex dictis gradibus, qui Superiori videatur: et ex parte ſua omnes etiam aliorum ordinum (vt dictum eſt) in ea diſpoſitione animi eſſe oportet.*

12 *Et quanuis hæc ſic ſe habeant, tamen antequàm* E. *quiſquam admittatur ad profeſsionem, vel ſimplicia vota Coadiutorum, vel Scholaſticorũ ſuperius dicta ſecundum inſtitutum noſtrum emittere teneatur, biennium integrum ad probationem habebit; & vt admittantur Scholaſtici ad quemuis ex prioribus gradibus Profeſſorum, vel Coadiutorum formatorum, vnum adhuc annum poſt abſoluta ſua ſtudia expectabunt;*

quod

quod tempus, cùm Superiori viſum fuerit, poterit prorogari.

13 Hoc medio tempore duorum annorum (in quo habitus vllus certus Societatis nõ ſumitur) ante præfinitum tẽpus, in quo votis eos ligari in Societate oportet, videre vnuſquiſque & conſiderare debet Diplomata Apoſtolica Inſtituti Societatis, et Conſtitutiones, ac Regulas, quas in ea eſt obſeruaturus, idque non ſemel. Primùm enim id fiet, dum in domo primæ probationis erunt, in quam, qui Societatem ingredi volunt, hoſpitum more ad duodecim, vel quindecim dies, vt res ſuas melius conſiderent, ſolent admitti, antequàm indomum, vel collegium Societatis ad cohabitandum alijs, & inter eos verſandum ingrediantur. Secundò id fiet, ſex menſibus experimentorum et probationis elapſis. Tertiò poſt alios ſex menſes, & ſic deinceps, donec profeßionem, qui ſtudijs abſolutis Profeſſus, & tria vota qui Coadiutor, & tria itidem vota cum ſua promißione qui Scholaſticus approbatus eſt futurus, emittat; quod ideo fit, vt vtrinque maiori cum claritate, et cognitione in Domino noſtro procedatur, & vt quanto fuerit magis probata ſingulorum cõſtantia, tanto ſtabiliores ac firmiores ſint in diuino ſeruitio, et vocatione prima ad gloriam, & honorem diuinæ Maieſtatis.

DE QVIBVSDAM CASIBVS, QVOS INTERROGARI oportet, an acciderint iis, qui in Societatem ingredi petunt. Cap. II.

1 EX IIS caſibus, de quibus honeſtas ob cauſas omnes interrogari oportet, Primus eſt, receſſiſſe à gremio ſanctæ Eccleſiæ, fidem abnegando, vel in errores contra ipſam ſic incurrendo, vt damnatus ob aliquam propoſitionem hæreticam quis fuerit; vel vt ſuspectus hæreſis per ſententiam publicam declaratus; vel ſi infamis ob excommunicationem tanquam ſciſmaticus, ſpreta authoritate & prouidentia Sãctæ matris Eccleſiæ, extiterit. A B

2 SECVNDVS eſt, homicidiũ aliquo tempore perpetraſſe, vel publicè infamem propter enormia peccata fuiſſe. C

3 TERTIVS eſt, habitum ſumpſiſſe alicuius religionis fratrum, vel clericorum, vitam aliquãdiu in obedientia cum eis agendo, ſiue emiſſa, ſiue non emiſſa profeſſione, vel heremitam cum veſtibus monachalibus fuiſſe.

4 QVARTVS eſt, vinculo matrimonij conſummati, vel ſeruitutis legitimæ ligatum eſſe.

5 QVINTVS eſt, infirmitatem pati, vnde obſcurari, vel parũ ſanum iudicium ei reddi ſoleat, vel diſpoſitionẽ notabilẽ ad huiuſmodi infirmitatẽ habere.

Prædicti

6 *Prædicti caſus impedimenta ſunt, cum quorum aliquo nemo in Societatem admitti poteſt: cùm nobis in domino videatur (præter alias cauſas) quod qui in eam ſunt ingreſſuri ad bene & fideliter euangelizandum, et in agro Domini verbum diuinum ſeminandũ, eo aptiora ad id inſtrumenta erunt, quo minus primi, & ſecundi defectus notam habuerint propter conſuetam multis & cõmunem infirmitatem. Cum tertio etiam non admittuntur, quòd nobis in domino videatur, eum, qui bonus chriſtianus ſit, debere firmum eſſe in ſua prima vocatione, præſertim cùm illa tam ſit ſancta, in qua ſcilicet quis, vniuerſo ſeculo relicto, ſe totum dedicat maiori ſeruitio et gloriæ ſui Creatoris & Domini. Poſtremò ſic nobis perſuademus (præterquàm quòd maior ſit futura ædificatio proximorum) eo melius in Domino, ipſius gratia aſpirante, cõſeruari poſſe omnes Profeſſos, Coadiutores, atque Scholaſticos, quo magis liberi fuerint ab huiuſmodi impedimentis, ac veluti vnius coloris & ſimilitudinis omnes. Nullus etiam admittitur cum duobus vltimis impedimentis. Nam quartum eſſet cũ detrimento proximorũ, ſi vxoris, vel domini conſenſus non obtineretur, aliæque circũſtantiæ, prout ratio iuris exigit, obſeruarentur. Quintum etiam in damnum eſſet non mediocre ipſius Societatis.*

7 *Si aliquod ex his impedimentis in quoquam detegeretur, nõ eſt quòd vlterius in interrogationibus procedatur;*

cedatur; ſed qui Examinatoris officio fungitur, quoadeius fieri poterit, eundem conſolando dimittat; ſi nullum eſſet tale, vlterius examinetur ſequenti modo.

DE QVIBVSDAM INTERROGATIONIBVS AD EOS, qui ingredi volunt, magis cognoſcendos. Cap. III.

1 AD maiorem perſonarum notitiam aliqua ſunt interroganda, quibus uerè omnino, et ſyncerè A reſpondere oportet: et ſiquid erit, quod ſecretum requirat, id obſeruabitur, vt par erit, et interrogato placuerit. Incipiendo itaque à nomine, interrogetur primum, Quo nomine vocetur, Quot annos natus ſit, Quæ ſit eius patria.

2 An ſit ex legitimo matrimonio, nec ne: quòd ſi ex illegitimo, quo pacto id ſit, interrogetur; Num à progenitoribus iam olim chriſtianis, an à modernis deſcendat.

An aliquis ex eius progenitoribus notatus fuerit, vel damnatus ob aliquem errorem contra noſtram Chriſtianam Religionem, & quomodo id ſit.

An patrem habeat, & matrem; & quæ ſint eorum nomina: Quæ conditio, & officium, & modus viuendi ſit illis: & an rerum temporalium penuria B premantur, an illarum commoditate potiantur, vel

abundantia

abundantia; & quo pacto id habeat.

3 *Siquo tempore in difficultatem, vel dubium aliquod incideret circa æs alienũ, vel quòd teneatur ſubuenire parẽtibus, vel conſanguineis in ſpirituali, vel corporali, vel quauis alia temporali neceſsitate conſtitutis, eos inuiſendo, vel alia ratione, num pròprio ſenſu ac iudicio depoſito, cõſcientiæ, vel iudicio Societatis, vel ſui Superioris id velit relinquere, vt cùm ſtatuerit ille quod in Domino iuſtum eſſe ſenſerit, ei acquieſcat.*

4 *Quot fratres & ſorores habeat, & quis eorum ſit ſtatus, num matrimonij, an alius; Quod officium, aut viuendi modum habeant.*

5 *Num aliquando verba ediderit, quæ ad matrimonium illum obligare videantur, & quo pacto id ſit.* C
AN habuerit, vel habeat filium aliquem.

6 *Num habeat æs alienum, aut ciuiles obligationes: quòd ſi habeat, quantæ & quales eæ ſint.*

7 *Num didicerit artem aliquam mechanicam. Num legere, et ſcribere ſciat: et ſi ſcit, probetur quomodo vtrunque faciat, ſi aliunde non ſciretur.*

8 *Num habuerit, vel habeat morbũ aliquẽ occultũ, vel manifeſtũ, et qualem; eum ſpeciatim interrogando, num vexationem aliquam ſtomachi, vel capitis, vel quoduis aliud impedimentum naturale, ſeu defectum in aliqua ſui parte patiatur, et hoc non ſolùm interrogetur, ſed, quoad fieri poteſt, inſpiciatur.*

9 *Num aliquos ordines eccleſiaſticos ſuſceperit.*

Num aliquam obligationem voti habeat, quale eſt peregrinationis, vel aliud huiuſmodi.

10 *Quem modum, vel animi propenſionem habuerit in tenera ætate, & poſtea hucusque ad res ſuæ conſcientiæ ſalutiferas, primùm circa orationem, quoties orare ſolebat interdiu & noctu, quibus horis, qua corporis compoſitione, quibus orationibus, & cum qua deuotione vel ſenſu ſpirituali.*

Quomodo ſe habuerit circa audiendas miſſas, & alia diuina officia, et conciones: Quomodo circa lectionem rerum piarum, & bonorum virorum familiaritatem: Quomodo circa meditationem, vel conſiderationem rerum ſpiritualium.

11 *Interrogetur, an habuerit, vel habeat conceptus aliquos vel opiniones ab ijs differentes, quæ communius ab Eccleſia, et Doctoribus ab eadem approbatis tenentur: & ſiquando huiuſmodi opiniones animum ſubierint, num paratus ſit ad iudicium ſuum ſubmittendum, ſentiendumque, vt fuerit conſtitutum in Societate de huiuſmodi rebus ſentire oportere.*

12 *Interrogetur, an quibusuis in ſcrupulis, vel difficultatibus ſpiritualibus, vel alijs quibuscunque, quas patiatur, vel aliquando pati contigerit, ſe diiudicandum relinquet, & acquieſcet aliorum de Societate,* D *qui doctrina & probitate præſtent, ſententijs.*

13 *AN omnino decreuerit ſeculum relinquere, & conſilia domini noſtri IESV Chriſti ſequi.*

Quo

Quo tempore decreuerit, in genere ſcilicet, mundo renunciare. Poſtquàm id apud ſe ſtatuit, an in ea animi ſententia remiſſior factus fuerit, & quatenus. A quo tempore deſideria hæc renunciandi ſeculo, & conſilia Chriſti Domini noſtri ſequendi ſuboriri ei cœperint, vel quibus ſignis, aut cauſis ad id mouentibus ei in mentem venerint.

14 *Num deliberatum habeat animi propoſitum viuendi in Domino cum hac, et in hac Societate IESV Creatoris & Domini noſtri; et à quo tempore, vbi, et per quem primùm ad id motus fuerit.*

SI negaret ſe à quoquam de Societate motum fuiſſe, progrediendum erit vlterius: ſi affirmaret ſe fuiſſe motum (quanuis licitè, & cum merito moueri potuiſſet) ad maiorem tamen ipſius vtilitatem ſpiritualem fore videtur, ſi tempus ei aliquod præſcribatur, vt ea de re cogitando Creatori & Domino ſuo ſe totum commẽdet, perinde ac ſi nullus de Societate ipſum mouiſſet, vt maiori cum robore ſpiritus procedere ad maius obſequium & gloriam diuinæ Maieſtatis poſſit.

15 *SI poſt huiuſmodi conſiderationem ſenſerit ac iudicauerit ſibi valde conuenire Societatis ingreſſum ad maiorem laudem & gloriam Dei, & vt melius ſaluti, et perfectioni cùm animæ ſuæ, tùm proximorum ſuorum incumbat, et poſtulauerit in eandem nobiſcum in domino admitti, tunc vlterius in examine procedi poterit.*

DE REBVS QVIBVSDAM QVAS PRAECIPVE SCIRE eos conuenit, qui in Societatem admittuntur, ex ijs, quas in ipſa obſeruare debent. Cap. IIII.

1 PROPONATVR illis, quòd hæc mens fuerit eorum, qui primi in hanc Societatem conuenerunt, vt in ea viri tantùm, qui ſeculo renunciaſſent, & Dei ſeruitio ſe omnino mancipare ſiue in hac, ſiue in alia Religione ſtatuiſſent, admitterentur. Quocirca quicunque Societatem ingredi volent, antequàm in domo aliqua, vel collegio eius viuere ſub obedientia incipiant, debent omnia bona temporalia, quæ habuerint, diſtribuere, & renunciare ac diſponere de ijs, quæ ipſis iure obuenire poſſet: Eaque diſtributio primùm in res debitas, et obligatorias, ſiquæ fuerint (& tunc, quàm citiſſimè fieri poteſt, prouidere oportebit) Si verò tales nullæ fuerint, in pia et ſancta opera fiet, iuxta illud; Diſperſit, dedit pauperibus; Et illud Chriſti; Si uis perfectus eſſe, vade, et vende omnia, quæ habes, & da pauperibus, et ſequere me: Diſpenſando tamen hæc bona iuxta propriam deuotionem, & à ſe omnem fiduciam ſubmouendo eadem vllo tempore recuperandi.

2 Quòd ſi ſtatim propter aliquas honeſtas cauſas bona nõ relinquet, promittat ſe promptè relicturum omnia

nia (vt dictum eſt) poſt vnum ab ingreſſu abſolutum annum, quandocunque per Superiorem iniunctum ei fuerit in reliquo temporis probationis, quo completo, ante profeſsionem Profeſsi, & ante tria vota publica Coadiutores re ipſa relinquere, ac pauperibus (vt dictum eſt) diſpenſare debent, vt conſiliū Euangelicum, quod non dicit; Da conſanguineis, ſed, pauperibus, perfectius ſequantur; & vt melius exemplum omnibus exhibeant inordinatū erga parētes affectum exuendi, & incommoda inordinatæ diſtributionis, quæ à dicto amore procedit, declinandi; atque vt ad parentes, & conſanguineos recurrendi, & ad inutilem ipſorum memoriam aditu præcluſo, firmius & ſtabilius in ſua vocatione perſeuerent.

SI tamē dubitaretur, num maioris foret perfectionis dare vel renunciare cōſanguineis huiuſmodi bona, quàm alijs, propter parem, vel maiorem ipſorum penuriam, & iuſtas alias ob cauſas; nihilominus ad declinandum errandi in huiuſmodi iudicio periculum, quod ab affectu ſanguinis ſolet proficiſci, contenti eſſe debebunt negotium hoc arbitrio vnius, duorum, aut trium, qui vita & doctrina commendentur, quos vnuſquiſque cū Superioris approbatione elegerit, relinquere, & in eo conquieſcere, quod illi perfectius & ad maiorem Chriſti Domini noſtri gloriam eſſe cenſebunt. AD.

Interrogetur itaque, num placeat ei ſtatim (ſicuti dictum

dictum eſt) bona ſua diſtribuere; vel certè, num paratus ſit ad huiuſmodi diſtributionem, quandocunque exacto primo anno per Superiorē ei fuerit iniunctum.

4 *Admoneantur, quòd poſt ingreſſum in domum nemo pecuniam apud ſe, nec apud amicum aliquem externū in eodem loco habitantem habere poteſt; quin potius eam in pia opera diſpenſet, vel aſſeruandam ei tradat, cui cura huiuſmodi domi commiſſa eſt; Qui quidem, quicquid vnuſquiſque feret, ſcribendū curabit; vt id ſciri poßit, ſiquando ſcitu opus fuerit.* B
Interrogentur item, num aliquam habeant pecuniam, & an eam diſpenſare (vt dictū eſt) ſint contenti.

5 *Admoneantur itidem, ſi eccleſiaſtici ſint, quòd poſtquàm in Societatis corpus vt Profeßi, vel Coadiutores cooptati fuerint, nulla eccleſiaſtica beneficia poſſunt retinere: & quòd tempore probationis poſt primum annum abſolutum (vt ſuperius diximus) quandocunque Superiori viſum fuerit, ea relinquere debent iuxta ſuam deuotionem, vel ei, qui contulit, reſignando, vel ad pia opera applicando, vel alioqui dignis viris, quibus hæc inſtrumenta ſint ad Dei obſequium, conferri curando. Quòd ſi conſanguineis conferenda eſſe viderentur, id non faciēt, niſi ab vno, duobus, aut tribus (vt ſuperius dictum eſt) iudicetur, quòd id magis cōueniat, et ad maiùs Dei obſequium ſit futurū.*

6 *Cùm autem communicatio, quæ cum amicis, & ſanguine iunctis verbo, aut ſcripto fit, potius ad quie-*

tis

tis perturbationem, quàm ad eorum, qui ſpiritui vacant, profectum, præſertim in initijs, facere ſoleat; Interrogentur, num contenti ſint cum huiuſmodi non communicare, nec litteras accipere, nec ſcribere; niſi aliqua occaſione Superiori aliter videretur: Et quàmdiu domi fuerint, num contenti ſint, vt videantur litteræ omnes & quæ ipſis ſcribẽtur, & quas ipſi alijs ſcribent: ei, cui huiuſmodi munus commiſſum eſt, cura relicta, vt eas det, vel non det, quemadmodum in Domino noſtro magis expedire iudicabit.

7 Vnuſquiſque eorum, qui Societatem ingrediũtur, conſilium illud Chriſti ſequendo; Qui dimiſerit patrẽ, et cæt. exiſtimet ſibi patrẽ, matrem, fratres, et ſorores, & quicquid in mundo habebat, relinquendum: immo ſibi dictum exiſtimet verbum illud; Qui non odit patrem, vel matrem, inſuper et animã ſuã, non poteſt meus eſſe diſcipulus.

ET ita curandum ei eſt, vt omnem carnis affectum erga ſanguine iunctos exuat, ac illũ in ſpiritualẽ conuertat: eosq́ue diligat eo ſolùm amore, quem ordinata charitas exigit, vt qui mundo ac proprio amori mortuus, Chriſto domino noſtro ſoli viuit, eumq́ue loco parentum, fatrum, et rerum omnium habet. C

8 Ad maiorem in ſpiritu profectum, et præcipuè ad maiorẽ ſubmiſſionem et humilitatem propriam interrogetur, an cõtentus ſit futurus, vt omnes errores, & defectus ipſius, & res quæcunque, quæ notatæ in eo

& obſeruatæ fuerint, Superioribus per quemuis, qui extra confeſsionem ea acceperit, manifeſtentur. Num etiam boni ſit conſulturus (quod & ipſe, & quiuis alius facere debet) ab alijs corrigi, & ad aliorum correctionem iuuare; Ac num manifeſtare ſeſe inuicem ſint parati debito cum amore et charitate ad maiorem ſpiritus profectum; præſertim vbi à Superiore, qui illorum curam gerit, fuerit ita præſcriptum, ad maiorem Dei gloriam.

9 Præterea antequàm quiſquam in domũ, vel Collegium ingrediatur; vel poſtquàm ingreſſus fuerit; ſex experimenta præcipua, præter alia, de quibus ex parte inferius dicetur, requiruntur. Poterunt ea tamen anteponi, & poſtponi, & moderari, & aliquo in caſu authoritate Superioris, habita ratione perſonarũ, temporum, et locorum, tum cæterorum, quæ occurrerint, in alia permutari.

10 Primum eſt, ĩ ſpiritualibus exercitijs menſẽ vnum plus minus verſari, id eſt, tum in examinanda conſcientia, & anteacta vita recogitanda, et confeſsione generali inſtituenda, ac peccatorum meditatione: tum in contemplatione rerum ac myſteriorũ Vitæ, Mortis, Reſurrectionis, et Aſcẽſionis Chriſti Domini noſtri; tum etiam in oratione vocali & mentali iuxta cuiuſque captũ, prout in Domino edocti fuerĩt, ſe exercere.

11 Secundum eſt, ſeruire in vno, vel pluribus Xenodochijs per menſem alium, in eiſdem cibum capiendo,

&

& habitando: vel per aliquam, vel plures horas quotidie pro temporum, locorum, & perſonarum ratione auxilium & miniſterium omnibus ægris, et ſanis prout iniunctum eis fuerit, impendendo: vt magis ſe demittant, & humilient, ac eo veluti argumento demōſtrēt ſe prorſus ab hoc ſeculo eiusque pompis ac vanitate recedere: vt omnino ſuo Creatori & Domino pro ipſorum ſalute crucifixo ſeruiant.

12 Tertium eſt, peregrinari menſem alium ſine pecunia: immo ſuis temporibus oſtiatim pro Chriſti amore mendicare; vt poſſint ad indigētiam, & incommoditatem comedendi, & dormiendi aſſuefieri: atque adeo vt omni ſpe illa abiecta, quam in pecunijs, & rebus alijs creatis poſſent conſtituere, integrè vera cum fide & ardenti amore eam in ſuo Creatore et Domino conſtituāt. Vel vtrunque mēſem miniſterio Hoſpitalium, vel alicuius eorum, aut etiam vtrunque peregrinationi, prout Superiori viſum fuerit, impendent.

13 Quartum eſt, poſt ingreſſum in domum omni cum diligentia & ſolicitudine in varijs officijs abiectis et humilibus ſe exercere, bonum ſui exemplum in omnibus exhibendo.

14 Quintum eſt, doctrinam Chriſtianam, vel aliquam eius partē pueros, et alios rudiores homines publicè, vel priuatim, & prout in domino commodius viſū fuerit, et iuxta perſonarū proportionem docere.

15 Sextum eſt, poſtquam in probationibus bonæ ædi-

ficationis ſpecimen præbuerint, vlterius ad prædicandum vel confeſsiones audiendas, vel in vtroque ſe exercendũ pro tempore, et loco, & omnium diſpoſitione progredientur.

16 Antequã ingrediãtur in ſecundũ annũ probationis, quæ ſit in domibus, vel Collegijs, per ſex mẽſes omnes vacare huiuſmodi ſex experimẽtis debẽt, et totidẽ alios diuerſis alijs probationibus impẽdẽt. Poterũt tamẽ illa ſex experimẽta fieri vel ſimul, vel per partes toto probationis tẽpore, et vt aliquando hæc, aliquãdo illa præcedãt, et à Scholaſticis quidẽ vel ſtudiorũ tẽpore, vel poſt ſtudia abſoluta, habita perſonarũ, locorũ, et tẽporũ ratione; prout in domino conuenire videbitur. Illud tamen omnino obſeruabitur; vt antequàm Profeſsi futuri profeſsionem, et Coadiutores formati tria vota ſua publica, licet non ſolennia, emittant, duo anni experimentorum, & probationum expleantur: & Scholaſticis, ſtudijs abſolutis, præter tempus, quo probantur, vt Scholaſtici approbati cenſeantur, tertius alius annus, antequàm ad profeſsionem, vel in Coadiutores formatos admittãtur, in varijs probationibus, et ſpeciatim in dictis (ſi prius illis perfuncti non ſunt) immo quamuis perfuncti fuerint, in nonnullis earum, ad maiorem Dei gloriam, exigetur.

17 Quàmdiu huiuſmodi experimenta & probationes fiunt; nullus dicat ex Societate ſe eſſe, ſed potius qui examinatus fuerit ad Profeſsionem, ex parte ipſius

Societa-

Societatis (quãuis ex parte ſua cũ indifferẽtia ad õnes gradus ſit ĩgreſſus) ĩterrogatus ab aliquo, vel etiã nõ interrogatus, cùm loquẽdi occaſio ſe obtulerit, dicere debet ſe in experimẽtis verſari, atque optare ſe admitti in Societatẽ, quocũque in gradu ipſa Societas ad gloriam Dei eo vti volet. Si vt Coadiutor examinatus fuerit, dicet ſe in probationibus adhuc eſſe, atque optare in gradũ Coadiutorũ recipi. Simili modo de Scholaſticis, & de alijs indifferentibus dictũ intelligatur: vt quiſque iuxta ſui examinis rationem reſpondeat.

18 *Circa huiuſmodi experimenta diligenter, quod ſequitur, eſt obſeruandũ, ſcilicet; Vt, vbi aliquis in primo experimẽto, nẽpe exercitiorũ ſpiritualiũ, verſabitur, is, qui illũ exercet, ad Superiorẽ referat, quid de eodẽ ſentiat ad finem Societati præfixum.*

19 *Cùm in ſecundo ſeruiendi in Hoſpitalibus, afferat qui probatur, Gubernatoris teſtimoniũ, vel Præfecti eorum, qui inſeruiunt Hoſpitali, de boni nominis odore, quem in eo reliquerit.*

20 *Cùm in tertio peregrinationis, ab vltimo loco, ad quem peruenit, vel non procul ab eo teſtimonium ab aliquibus, vel vno certè fide digno ſecum ferat, quòd ſuam deuotionem ſequutus, ſine vlla cuiuſquam querela eò peruenit.*

21 *Cùm in quarto exercendi ſe in officijs domeſticis humilitatis, pro teſtimonio erit data omnibus, qui domi ſunt, ædificatio.*

22 *Vbi verò in quinto de doctrina Christiana, et ſexto de prædicatione, et confeſsionibus audiendis, vel de vtroque munere obeūdo verſabitur; eius teſtimonium erit (ſi quidē domi noſtræ habitauerit) à domeſticis accipiendū, et ex ædificatione, quā populus, vbi domus eſt, acceperit. Si prædicare, et cōfeſsiones audire acciderit alijs in locis extra huiuſmodi populū, ac domū; teſtimonium ab huiuſmodi locis, vbi diutius verſatus fuerit, vel à perſonis publicis (præcipuam habendo rationem Prælatorum ordinariorum) quæ fidem planè faciant, quòd cum doctrina ſana, ac bonæ vitæ exemplo, ſine cuiuſquā offenſione, verbum diuinum ſeminauit, & officio Confeſſarij functus eſt, accipiendum erit.*

23 *Præter hæc teſtimonia, pòterit Societas, quando id expedire videretur, curare, vt aliunde certior fiat; vt ipſa ſibi magis, ac ad Dei & Domini noſtri gloriam ſatisfaciat.*

24 *Si huiuſmodi teſtimonia in prædictis experimentis non afferrentur, diligenter cauſa inquirenda erit, curādumque, vt rei totius veritas intelligatur; quò melius omnia, quæ conuenient, prouideri poſsint; & melius bonitati diuinæ, ipſius gratia aſpirante, inſeruiatur.*

25 *Prætereapoſtquàm domi fuerit, egredi eam ſine facultate non debet: & ſi laicus fuerit, confiteatur oportet, & ſanctiſsimum Sacramentum Euchariſtiæ*

ſumat

ſumat octauo quoque die; niſi Confeſſario aliquod eſſe impedimentum ad communionem videretur. Si ſacerdos eſt, confitebitur vt minimùm octauo quoque die, & crebrius miſſæ ſacrificium offeret: ſimul ordinationes, vel Conſtitutiones alias domus (vt in eius Regulis edoctus erit) obſeruabit. Omnes, qui domi ſunt, in addiſcenda doctrina Chriſtiana ſe exercebunt, & etiã in prædicatione illi, quibus Superior domus id faciendum iudicabit; inter quos nullus erit eorum, qui in Coadiutores temporales admiſſi ſunt.

26 *Sui victus, potus, veſtitus, et lecti ratione, ſi Societatẽ ſequi velit, cogitet fore vt pauperibus accõmodatã, quodque quæ viliſſima erunt ex ijs, quæ domi ſunt, ei tribuẽtur, propter ipſius maiorem abnegationem, et ſpirituale profectum; et vt ad quandã æqualitatem & veluti menſuram ab omnibus perueniatur. Cùm enim qui primi in Societatẽ cõuenerũt, per huiuſmodi indigẽtiam, ac penuriam maiorem rerum corpori neceſſariarum probati fuerint, qui poſt eos accedent, curare debent, vt eò pertingant, quò illi peruenerunt, vel vlterius etiam in domino progrediantur.*

27 *Ad hæc, præter reliquas probationes ſic declaratas, antequàm Profeſſi ſuam profeſſionem, & Coadiutores ſua vota emittant, & (ſi Superiori videbitur) Scholalaſtici, antequàm approbati cenſeantur, & vota ſua, ac promiſſionem ſuperius dictam faciant, per triduũ ſuis conſtitutis tẽporibus, veſtigia ſe-*

quendo primorũ, de quibus mentionem fecimus, oſtiatim pro Chriſti Domini noſtri amore mendicare debent, vt contra quàm eſt communis omnium affectus & ſenſus, ad diuinum obſequium & laudem magis ſe poſſint ſubmittere, magisque in ſpiritu proficere ad gloriam diuinæ maieſtatis: vt etiam magis ſint diſpoſiti ad id ipſum faciendum: quando illis iniunctum fuerit, vel conueniens aut neceſſarium erit, dum per varias mũdi partes iuxta quod eis præſcriptũ vel conſtitutum per Summum Chriſti Vicarium, vel eius loco per Superiorem Societatis fuerit, diſcurrent: quãdoquidem exigit noſtræ profeſſionis ratio, vt parati et in procĩctu ſimus ad ea omnia, quæ quouis tempore in Domino nobis iniuncta fuerint, nec petẽdo, nec expectando præmium vllum in præſenti hac et labili vita, ſed eam, quæ vndecunque æterna eſt, ex ſumma Dei miſericordia ſemper ſperando.

28 Et ad particularia quædam deſcendendo, in probationibus humilitatis, et abnegationis ſui, et in exercendis officijs abiectis et humilibus (cuiuſmodi ſunt, Coquo inſeruire, domum euerrere, & reliqua omnia ſeruitia obire) promptius ea ſuſcipi conuenit, à quibus ſenſus magis abhorrebit: ſi quidem iniunctum fuerit, vt in eis ſe exerceant.

29 Cùm aliquis ad miniſteria culinæ ingredietur ad eum iuuandum, qui Coquus eſt, eidem obedire cum magna humilitate in rebus omnibus ad ipſius offici-

um

um pertinentibus debet. Si enim ei integram obedientiam non præſtet, nec vlli ex Superioribus, vt videtur, præſtaret; quandoquidem vera obedientia non conſiderat perſonam, cui fiat, ſed propter quem fiat: et ſi propter ſolum Creatorem & Dominum noſtrum fiat, eidem omnium Domino obeditur. Vnde nulla ratione conſiderandũ eſt, an ſit Coquus, vel Superior domus: an hic, vel ille ſit, qui iubet; quandoquidem nec illis, nec propter illos (ſanè intelligendo) vlla obedientia præſtatur, ſed ſoli Deo, & propter ſolum Deum Creatorem ac Dominum noſtrum.

30 *Ideo melius eſt, vt Coquus non roget ſibi inſeruientem, vt hoc, aut illud faciat, ſed cum modeſtia iubeat vel dicat, hoc fac, vel illud; Si enim rogat, potius vt homo hominem alloqui videbitur: et Coquum laicum rogare Sacerdotem, vt ollas abſtergat, vel res huiuſmodi faciat, nec decẽs, nec iuſtũ videretur; Sed ſi iubeat, vel dicat, fac hoc, vel illud, ſignificabit magis quòd vt Chriſtus homini loquitur, quandoquidem ipſius loco iubet: atque ita qui obedit, conſiderare ac perpendere vocem à Coquo, vel alio, qui ſit ei Superior, egreſſam debet, vt ſi à Chriſto Domino noſtro egrederetur, vt omnino placere diuinæ Maieſtati poſſit.* D

31 *Hoc ipſum in alijs humilibus officijs intelligatur, quando aliquis in eis miniſteriũ ſuum impendit: atque eodem modo accipiatur in officialibus ſubordinatis,* E

qui

qui accepta à Superiori authoritate domum gubernāt.

32 *Ægritudinis tempore non ſolùm obſeruare vnuſquiſque obedientiam magna cum puritate debet erga Superiores ſpirituales, vt ipſius animam regant: ſed cum eadem humilitate erga Medicos corporales, & infirmorum præfectos, vt corpus eius regant; quandoquidem illi plenam ipſius ſanitatem ſpiritualem, hi verò corporalē omnino curant. Præterea qui ægrotat, humilitatem et patiētiam ſuam præſeferendo non minorem ædificationē, dum morbo laborat, iis, qui ipſum inuiſent, & cum eo verſabuntur et agent, quàm dum valebat corpore, ad maiorem Dei gloriam, præſtare curet.*

33 *Ad maiorem firmitatem omnium, quæ ſic narrata ſunt, et ad maiorem ſpiritualem profectū eius, qui examinatur; interrogetur, an omnino obedientem ſe exhibere in omnibus, quæ hîc dicta et declarata ſunt, velit, ſubeundo & adimplendo quaſuis pœnitentias; quæ propter defectus, & negligentiam ſuam, vel quiduis aliud fuerint iniunctæ.*

34 *Re in Domino conſiderata, viſum nobis eſt in diuinæ Maieſtatis conſpectu mirum in modum conferre, vt Superioribus ſubditi omnino perſpecti ſint: quò melius regi & gubernari, & per eos in viam Domini dirigi poſſint.*

35 *Præterea quanto exactius Superiores res omnes internas, & externas ſuorum nouerint; tanto ma*

iori

iori cum diligentia, amore, & ſolicitudine iuuare eos, ipſorumque animas à varijs malis & periculis, quæ in progreſſu poſſent accidere, cõſeruare poterunt. Cùm etiã ſemper parati eſſe iuxta noſtræ profeßionis ratione, et procedẽdi modum ad diſcurrendũ per has et illas mundi partes debeamus; quandocunque per Sũmum Pontificem, vel Superiorem noſtrum immediatum fuerit nobis iniunctum: Vt melius ſecundum Dei voluntatem huiuſmodi mißiones fiant, his & non illis mittendis, vel his ad hoc munus, illis verò ad alia, non ſolùm refert valde, ſed ſummopere, vt Superior plenam habeat notitiam propenſionum ac motionum animi, & ad quos defectus vel peccata fuerint vel ſint magis propenſi & incitati, qui ſub eius cura ſunt; vt eius rei habita ratione, melius ipſos dirigere poßit; nec ſupra menſuram virium ſuarum in periculis vel laboribus grauioribus, quàm in Domino ferre ſuauiter poßint, conſtituat; & etiam vt quæ audit, ſub ſecreti ſigillo cuſtodiendo, melius Superior poßit ordinare ac prouidere, quæ corpori vniuerſo Societatis cõueniunt.

36 Ideo quicunque hanc Societatem in Domino ſequi volet, & in eadem ad maiorem Dei gloriam manere, priusquàm ad primam probationem accedat, vel poſtquàm ingreſſus fuerit, antequàm generaliter examinetur, vel poſt examen, intra aliquot menſes (ſi Superiori differendum videretur) ſub ſigillo confeßionis, vel ſecreti, vel quacunque rati-

one

one ei placuerit, & ad maiorem ipſius conſolationem fuerit, debeat conſcientiam ſuam magna cum humilitate, puritate, & charitate manifeſtare, re nulla, qua dominum vniuerſorum offenderit, celata: & totius anteactæ vitæ rationem integram, vel certè rerum maioris momenti Superiori, qui tum fuerit, Societatis, vel cui ex Præpoſitis, vel alijs ex inferioribus ille iniungeret, prout magis conuenire videretur, reddat; vt melius omnibus in Domino proſpiciatur, ipſeque magis in ſpiritu cum gratia vberiori ad maiorem diuinæ bonitatis gloriam proficiat.

37 Sic igitur progredientes in gratiæ atque ſpiritus incremento, plenoque cum deſiderio ingrediendi, et perſeuerandi, quàmdiu vixerint, in hac Societate, tantundem facient non ſemel antequàm ad profeſsionem qui Profeſsi, & ad ſua vota qui Coadiutores formati ſunt futuri, admittantur, & id, quo ſequitur, modo.

38 Poſtquàm primò aliquis eorum integram vitæ rationẽ Superiori domus reddidit, ab eodem die inchoãdo, prioribus, quæ eidem dixit, non repetitis, iterũ poſt ſemeſtre proximũ plus minus ei, vel cui à Superiore fuerit conſtitutũ, vitæ rationem reddet. Deinde à ſecunda hac ratione incipiendo, eodem ordine procedetur; & ſexto quoque menſe rationem hanc ſui quiſque reddet. Vltima verò circiter triginta dies antequàm Profeſsi futuri ſuam profeſsionẽ, et Coadiuto-

res

res ſua vota emittant, reddetur.

39 *Scholaſtici eodem modo procedent, præter quàm quòd abſolutis ſuis ſtudijs cùm primùm rationem vitæ ſuæ reddent, ab vltima, quam reddiderunt in domo, vnde ad ſtudia miſsi ſunt, vel ab initio vitæ, ſi aliqua de cauſa nunquam reddiderunt, incipient.*

40 *Sic etiam videtur, quòd Coadiutores formati, et Profeſsi, ſi alicubi agent, vbi Præpoſiti alicuius Societatis obedientiæ ſubiaceant, ſingulis annis, vel crebrius, ſi Præpoſito videbitur, ſuæ conſcientiæ rationem dicto modo ab vltima, quam reddiderunt, incipiendo, ei reddant.*

41 *Qui ſenſerit ad omnia, quæ dicta ſunt, animum, ac vires ſibi à Domino dari, ac ad maiorem Dei gloriam fore, ſuæque animæ magis ſalutiferum iudicat in corpus huius Societatis admitti, præter litterarum Apoſtolicarum, et Conſtitutionum, et reliquorũ, quæ ad eius inſtitutum pertinẽt, ipſo initio, ac poſtea ſexto quoque mẽſe, vt dictũ eſt, cõſideratione, debet generalẽ vitæ totius confeſsionẽ apud aliquẽ Sacerdotem à Superiore aſsignatum propter multiplicem ſpiritus vtilitatem, quæ ea in re deprehẽditur, facere. Quòd ſi aliquando generaliter confeſſus fuerit alicui de Societate vel in exercitijs ſpiritualibus, vel extra illa: ſatis erit generalem confeſsionem ab alia etiam generali ad id vſque tempus inchoari, & poſt eam ſacratiſsimum Chriſti Domini noſtri corpus ſumere;*

&

dictum eſt) bona ſua diſtribuere; vel certè, num paratus ſit ad huiuſmodi diſtributionem, quandocunque exacto primo anno per Superiorē ei fuerit iniunctum.

4 Admoneantur, quòd poſt ingreſſum in domum nemo pecuniam apud ſe, nec apud amicum aliquem externū in eodem loco habitantem habere poteſt; quin potius eam in pia opera diſpenſet, vel aſſeruandam ei tradat, cui cura huiuſmodi domi commiſſa eſt; Qui quidem, quicquid vnusquiſque feret, ſcribendū curabit; vt id ſciri poſſit, ſiquando ſcitu opus fuerit. B
Interrogentur item, num aliquam habeant pecuniam, & an eam diſpenſare (vt dictū eſt) ſint contenti.

5 Admoneantur itidem, ſi eccleſiaſtici ſint, quòd poſtquàm in Societatis corpus vt Profeſſi, vel Coadiutores cooptati fuerint, nulla eccleſiaſtica beneficia poſſint retinere: & quòd tempore probationis poſt primum annum abſolutum (vt ſuperius diximus) quandocunque Superiori viſum fuerit, ea relinquere debent iuxta ſuam deuotionem, vel ei, qui contulit, reſignando, vel ad pia opera applicando, vel alioqui dignis viris. quibus hæc inſtrumenta ſint ad Dei obſequium, conferri curando. Quòd ſi conſanguineis conferenda eſſe viderentur, id non faciēt, niſi ab vno, duobus, aut tribus (vt ſuperius dictum eſt) iudicetur, quòd id magis cōueniat, et ad maius Dei obſequium ſit futurū.

6 Cùm autem communicatio, quæ cum amicis, & ſanguine iunctis verbo, aut ſcripto fit, potius ad quie-

tis perturbationem, quàm ad eorum, qui ſpiritui va-
cant, profectum, præſertim in initijs, facere ſoleat; In-
terrogentur, num contenti ſint cum huiuſmodi non
communicare, nec litteras accipere, nec ſcribere; niſi
aliqua occaſione Superiori aliter videretur: Et quàm-
diu domi fuerint, num contenti ſint, vt videantur lit-
teræ omnes & quæ ipſis ſcribētur, & quas ipſi alijs
ſcribent: ei, cui huiuſmodi munus commiſſum eſt,
cura relicta, vt eas det, vel non det, quemadmodum
in Domino noſtro magis expedire iudicabit.

7 Vnuſquiſque eorum, qui Societatem ingrediũtur,
conſilium illud Chriſti ſequendo; Qui dimiſerit pa-
trē, et cæt. exiſtimet ſibi patrē, matrem, fratres, et ſo-
rores, & quicquid in mundo habebat, relinquendum:
immo ſibi dictum exiſtimet verbum illud; Qui non
odit patrem, vel matrem, inſuper et animã ſuã, non
poteſt meus eſſe diſcipulus.

ET ita curandum ei eſt, vt omnem carnis affectum
erga ſanguine iunctos exuat, ac illũ in ſpiritualē con- C
uertat: eosq́ue diligat eo ſolùm amore, quem ordi-
nata charitas exigit, vt qui mundo ac proprio amori
mortuus, Chriſto domino noſtro ſoli viuit, eumq́ue lo-
co parentum, fatrum, et rerum omnium habet.

8 Ad maiorem in ſpiritu profectum, et præcipuè ad
maiorē ſubmiſſionem et humilitatem propriam inter-
rogetur, an cōtentus ſit futurus, vt omnes errores, &
defectus ipſius, & res quæcunque, quæ notatæ in eo

& obſeruatæ fuerint, Superioribus per quemuis, qui extra confeſsionem ea acceperit, manifeſtentur. Num etiam boni ſit conſulturus (quod & ipſe, & quiuis alius facere debet) ab alijs corrigi, & ad aliorum correctionem iuuare; Ac num manifeſtare ſeſe inuicem ſint parati debito cum amore et charitate ad maiorem ſpiritus profectum; præſertim vbi à Superiore, qui illorum curam gerit, fuerit ita præſcriptum, ad maiorem Dei gloriam.

9 Præterea antequàm quiſquam in domũ, vel Collegium ingrediatur; vel poſtquàm ingreſſus fuerit; ſex experimenta præcipua, præter alia, de quibus ex parte inferius dicetur, requiruntur. Poterunt ea tamen anteponi, & poſtponi, & moderari, & aliquo in caſu authoritate Superioris, habita ratione perſonarũ, temporum, et locorum, tum cæterorum, quæ occurrerint, in alia permutari.

10 Primum eſt, ĩ ſpiritualibus exercitijs menſẽ vnum plus minus verſari, id eſt, tum in examinanda conſcientia, & anteacta vita recogitanda, et confeſsione generali inſtituenda, ac peccatorum meditatione: tum in contemplatione rerum ac myſteriorũ Vitæ, Mortis, Reſurrectionis, et Aſcẽſionis Chriſti Domini noſtri; tum etiam in oratione vocali & mentali iuxta cuiuſque captũ, prout in Domino edocti fuerĩt, ſe exercere.

11 Secundum eſt, ſeruire in vno, vel pluribus Xenodochijs per menſem alium, in eiſdem cibum capiendo,

&

& habitando: vel per aliquam, vel plures horas quotidie pro temporum, locorum, & perſonarum ratione auxilium & miniſterium omnibus ægris, et ſanis prout iniunctum eis fuerit, impendendo: vt magis ſe demittant, & humilient, ac eo veluti argumento demōſtrēt ſe prorſus ab hoc ſeculo eiusque pompis ac vanitate recedere: vt omnino ſuo Creatori & Domino pro ipſorum ſalute crucifixo ſeruiant.

12 Tertium eſt, peregrinari menſem alium ſine pecunia: immo ſuis temporibus oſtiatim pro Chriſti amore mendicare; vt poſsint ad indigētiam, & incommoditatem comedendi, & dormiendi aſſuefiri: atque adeo vt omni ſpe illa abiecta, quam in pecunijs, & rebus alijs creatis poßent conſtituere, integrè vera cum fide & ardenti amore eam in ſuo Creatore et Domino conſtituāt. Vel vtrunque mēſem miniſterio Hoſpitalium, vel alicuius eorum, aut etiam vtrunque peregrinationi, prout Superiori viſum fuerit, impendent.

13 Quartum eſt, poſt ingreſſum in domum omni cum diligentia & ſolicitudine in varijs officijs abiectis et humilibus ſe exercere, bonum ſui exemplum in omnibus exhibendo.

14 Quintum eſt, doctrinam Chriſtianam, vel aliquam eius partē pueros, et alios rudiores homines publicè, vel priuatim, & prout in domino commodius viſū fuerit, et iuxta perſonarū proportionem docere.

15 Sextum eſt, poſtquam in probationibus bonæ ædi-

ficationis ſpecimen præbuerint, vlterius ad prædicandum vel confeſsiones audiendas, vel in vtroque ſe exercendũ pro tempore, et loco, & omnium diſpoſitione progredientur.

16 Antequã ingrediãtur in ſecundũ annũ probationis, quæ fit in domibus, vel Collegijs, per ſex mẽſes omnes vacare huiuſmodi ſex experimẽtis debẽt, et totidẽ alios diuerſis alijs probationibus impẽdẽt. Poterũt tamẽ illa ſex experimẽta fieri vel ſimul, vel per partes toto probationis tẽpore, et vt aliquando hæc, aliquãdo illa præcedãt, et à Scholaſticis quidẽ vel ſtudiorũ tẽpore, vel poſt ſtudia abſoluta, habita perſonarũ, locorũ, et tẽporũ ratione; prout in domino conuenire videbitur. Illud tamen omnino obſeruabitur; vt antequàm Profeſsi futuri profeſsionem, et Coadiutores formati tria vota ſua publica, licet non ſolennia, emittant, duo anni experimentorum, & probationum expleantur: & Scholaſticis, ſtudijs abſolutis, præter tempus, quo probantur, vt Scholaſtici approbati cenſeantur, tertius alius annus, antequàm ad profeſsionem, vel in Coadiutores formatos admittãtur, in varijs probationibus, et ſpeciatim in dictis (ſi prius illis perfuncti non ſunt) immo quanuis perfuncti fuerint, in nonnullis earum, ad maiorem Dei gloriam, exigetur.

17 Quàmdiu huiuſmodi experimenta & probationes fiunt; nullus dicat ex Societate ſe eſſe, ſed potius qui examinatus fuerit ad Profeſsionem, ex parte ipſius

Societa-

Societatis (quãuis ex parte ſua cũ indifferẽtia ad õnes gradus ſit ĩgreſſus) ĩterrogatus ab aliquo, vel etiã nõ interrogatus, cùm loquẽdi occaſio ſe obtulerit, dicere debet ſe in experimẽtis verſari, atque optare ſe admitti in Societatẽ, quocũque in gradu ipſa Societas ad gloriam Dei eo vti volet. Si vt Coadiutor examinatus fuerit, dicet ſe in probationibus adhuc eſſe, atque optare in gradũ Coadiutorũ recipi. Simili modo de Scholaſticis, & de alijs indifferentibus dictũ intelligatur: vt quisque iuxta ſui examinis rationem reſpondeat.

18 *Circa huiuſmodi experimenta diligenter, quod ſequitur, eſt obſeruandũ, ſcilicet; Vt, vbi aliquis in primo experimẽto, nẽpe exercitiorũ ſpiritualiũ, verſabitur, is, qui illũ exercet, ad Superiorẽ referat, quid de eodẽ ſentiat ad finem Societati præfixum.*

19 *Cùm in ſecundo ſeruiendi in Hoſpitalibus, afferat qui probatur, Gubernatoris teſtimoniũ, vel Præfecti eorum, qui inſeruiunt Hoſpitali, de boni nominis odore, quem in eo reliquerit.*

20 *Cùm in tertio peregrinationis, ab vltimo loco, ad quem peruenit, vel non procul ab eo teſtimonium ab aliquibus, vel vno certè fide digno ſecum ferat, quòd ſuam deuotionem ſequutus, ſine vlla cuiuſquam querela eò peruenit.*

21 *Cùm in quarto exercendi ſe in officijs domeſticis humilitatis, pro teſtimonio erit data omnibus, qui domi ſunt, ædificatio.*

22 *Vbi verò in quinto de doctrina Chriſtiana, et ſexto de prædicatione, et confeſſionibus audiendis, vel de vtroque munere obeũdo verſabitur; eius teſtimonium erit (ſi quidẽ domi noſtræ habitauerit) à domeſticis accipiendũ, et ex ædificatione, quã populus, vbi domus eſt, acceperit. Si prædicare, et cõfeſſiones audire acciderit alÿs in locis extra huiuſmodi populũ, ac domũ; teſtimonium ab huiuſmodi locis, vbi diutius verſatus fuerit, vel à perſonis publicis (præcipuam habendo rationem Prælatorum ordinariorum) quæ fidem planè faciant, quòd cum doctrina ſana, ac bonæ vitæ exemplo, ſine cuiuſquã offenſione, verbum diuinum ſeminauit, & officio Confeſſarÿ functus eſt, accipiendum erit.*

23 *Præter hæc teſtimonia, poterit Societas, quando id expedire videretur, curare, vt aliunde certior fiat; vt ipſa ſibi magis, ac ad Dei & Domini noſtri gloriam ſatisfaciat.*

24 *Si huiuſmodi teſtimonia in prædictis experimentis non afferrentur, diligenter cauſa inquirenda erit, curãdumque, vt rei totius veritas intelligatur; quò melius omnia, quæ conuenient, prouideri poſſint; & melius bonitati diuinæ, ipſius gratia aſpirante, inſeruiatur.*

25 *Præterea poſtquàm domi fuerit, egredi eam ſine facultate non debet: & ſi laicus fuerit, confiteatur oportet, & ſanctiſſimum Sacramentum Euchariſtiæ*

ſumat

ſumat octauo quoque die; niſi Confeſſario aliquod eſſe impedimentum ad communionem videretur. Si ſacerdos eſt, confitebitur vt minimùm octauo quoque die, & crebrius miſſæ ſacrificium offeret: ſimul ordinationes, vel Conſtitutiones alias domus (vt in eius Regulis edoctus erit) obſeruabit. Omnes, qui domi ſunt, in addiſcenda doctrina Chriſtiana ſe exercebunt, & etiā in prædicatione illi, quibus Superior domus id faciendum iudicabit; inter quos nullus erit eorum, qui in Coadiutores temporales admiſſi ſunt.

26 Sui victus, potus, veſtitus, et lecti ratione, ſi Societatē ſequi velit, cogitet fore vt pauperibus accõmodatā, quodq́ue quæ viliſsima erunt ex ijs, quæ domi ſunt, ei tribuētur, propter ipſius maiorem abnegationem, et ſpirituale profectum; et vt ad quandā æqualitatem & veluti menſuram ab omnibus perueniatur. Cùm enim qui primi in Societatē cõuenerūt, per huiuſmodi indigētiam, ac penuriam maiorem rerum corpori neceſſariarum probati fuerint, qui poſt eos accedent, curare debent, vt eò pertingant, quò illi peruenerunt, vel vlterius etiam in domino progrediantur.

27 Ad hæc, præter reliquas probationes ſic declaratas, antequàm Profeſsi ſuam profeſsionem, & Coadiutores ſua vota emittant, & (ſi Superiori videbitur) Scholalaſtici, antequàm approbati cenſeantur, & vota ſua, ac promiſsionem ſuperius dictam faciant, per triduū ſuis conſtitutis tēporibus, veſtigia ſe-

quendo primorũ, de quibus mentionem fecimus, oſtiatim pro Chriſti Domini noſtri amore mendicare debent, vt contra quàm eſt communis omnium affectus & ſenſus, ad diuinum obſequium & laudem magis ſe poßint ſubmittere, magisque in ſpiritu proficere ad gloriam diuinæ maieſtatis: vt etiam magis ſint diſpoſiti ad id ipſum faciendum: quando illis iniunctum fuerit, vel conueniens aut neceſſarium erit, dum per varias mũdi partes iuxta quod eis præſcriptũ vel conſtitutum per Summum Chriſti Vicarium, vel eius loco per Superiorem Societatis fuerit, diſcurrent: quãdoquidem exigit noſtræ profeßionis ratio, vt parati et in procĩctu ſimus ad ea omnia, quæ quouis tempore in Domino nobis iniuncta fuerint, nec petẽdo, nec expectando præmium vllum in præſenti hac et labili vita, ſed eam, quæ vndecunque æterna eſt, ex ſumma Dei miſericordia ſemper ſperando.

28 *Et ad particularia quædam deſcendendo, in probationibus humilitatis, et abnegationis ſui, et in exercendis officijs abiectis et humilibus (cuiuſmodi ſunt, Coquo inſeruire, domum euerrere, & reliqua omnia ſeruitia obire) promptius ea ſuſcipi conuenit, à quibus ſenſus magis abhorrebit: ſi quidem iniunctum fuerit, vt in eis ſe exerceant.*

29 *Cùm aliquis ad miniſteria culinæ ingredietur ad eum iuuandum, qui Coquus eſt, eidem obedire cum magna humilitate in rebus omnibus ad ipſius offici-*

um

um pertinentibus debet. Si enim ei integram obedientiam non præſtet, nec vlli ex Superioribus, vt videtur, præſtaret; quandoquidem vera obedientia non conſiderat perſonam, cui fiat, ſed propter quem fiat: et ſi propter ſolum Creatorem & Dominum noſtrum fiat, eidem omnium Domino obeditur. Vnde nulla ratione conſiderandū eſt, an ſit Coquus, vel Superior domus: an hic, vel ille ſit, qui iubet; quandoquidem nec illis, nec propter illos (ſanè intelligendo) vlla obedientia præſtatur, ſed ſoli Deo, & propter ſolum Deum Creatorem ac Dominum noſtrum.

30 Ideo melius eſt, vt Coquus non roget ſibi inſeruien- D
tem, vt hoc, aut illud faciat, ſed cum modeſtia iubeat vel dicat, hoc fac, vel illud; Si enim rogat, potius vt homo hominem alloqui videbitur: et Coquum laicum rogare Sacerdotem, vt ollas abſtergat, vel res huiuſmodi faciat, nec decēs, nec iuſtū videretur; Sed ſi iubeat, vel dicat, fac hoc, vel illud, ſignificabit magis quòd vt Chriſtus homini loquitur, quandoquidem ipſius loco iubet: atque ita qui obedit, conſiderare ac perpendere vocem à Coquo, vel alio, qui ſit ei Superior, egreſſam debet, vt ſi à Chriſto Domino noſtro egrederetur, vt omnino placere diuinæ Maieſtati poſsit.

31 Hoc ipſum in alijs humilibus officijs intelligatur, quando aliquis in eis miniſteriū ſuum impendit: atque
eodem modo accipiatur in officialibus ſubordinatis, E

qui

qui accepta à Superiori authoritate domum gubernãt.

32 *Ægritudinis tempore non ſolùm obſeruare vnuſquiſque obedientiam magna cum puritate debet erga Superiores ſpirituales, vt ipſius animam regant: ſed cum eadem humilitate erga Medicos corporales, & infirmorum præfectos, vt corpus eius regant; quandoquidem illi plenam ipſius ſanitatem ſpiritualem, hi verò corporalẽ omnino curant. Præterea qui ægrotat, humilitatem et patiẽtiam ſuam præſeferendo non minorem ædificationẽ, dum morbo laborat, iis, qui ipſum inuiſent, & cum eo verſabuntur et agent, quàm dum valebat corpore, ad maiorem Dei gloriam, præſtare curet.*

33 *Ad maiorem firmitatem omnium, quæ ſic narrata ſunt, et ad maiorem ſpiritualem profectũ eius, qui examinatur; interrogetur, an omnino obedientem ſe exhibere in omnibus, quæ hîc dicta et declarata ſunt, velit, ſubeundo & adimplendo quaſuis pœnitentias; quæ propter defectus, & negligentiam ſuam, vel quiduis aliud fuerint iniunctæ.*

34 *Re in Domino conſiderata, viſum nobis eſt in diuinæ Maieſtatis conſpectu mirum in modum conferre, vt Superioribus ſubditi omnino perſpecti ſint: quò melius regi & gubernari, & per eos in viam Domini dirigi poſſint.*

35 *Præterea quanto exactius Superiores res omnes internas, & externas ſuorum nouerint; tanto maiori*

iori cum diligentia, amore, & ſolicitudine iuuare eos, ipſorumque animas à varijs malis & periculis, quæ in progreſſu poſſent accidere, cõſeruare poterunt. Cùm etiã ſemper parati eſſe iuxta noſtræ profeßionis rationẽ, et procedẽdi modum ad diſcurrendũ per has et illas mundi partes debeamus; quandocunque per Sũmum Pontificem, vel Superiorem noſtrum immediatum fuerit nobis iniunctum: Vt melius ſecundum Dei voluntatem huiuſmodi mißiones fiant, his & non illis mittendis, vel his ad hoc munus, illis verò ad alia, non ſolùm refert valde, ſed ſummopere, vt Superior plenam habeat notitiam propenſionum ac motionum animi, & ad quos defectus vel peccata fuerint vel ſint magis propenſi & incitati, qui ſub eius cura ſunt; vt eius rei habita ratione, melius ipſos dirigere poßit; nec ſupra menſuram virium ſuarum in periculis vel laboribus grauioribus, quàm in Domino ferre ſuauiter poßint, conſtituat; & etiam vt quæ audit, ſub ſecreti ſigillo cuſtodiendo, melius Superior poßit ordinare ac prouidere, quæ corpori vniuerſo Societatis cõueniunt.

36 Ideo quicunque hanc Societatem in Domino ſequi volet, & in eadem ad maiorem Dei gloriam manere, priusquàm ad primam probationem accedat, vel poſtquàm ingreſſus fuerit, antequàm generaliter examinetur, vel poſt examen, intra aliquot menſes (ſi Superiori differendum videretur) ſub ſigillo confeßionis, vel ſecreti, vel quacunque rati-

one

one ei placuerit, & ad maiorem ipſius conſolationem fuerit, debeat conſcientiam ſuam magna cum humilitate, puritate, & charitate manifeſtare, re nulla, qua dominum vniuerſorum offenderit, celata: & totius anteactæ vitæ rationem integram, vel certè rerum maioris momenti Superiori, qui tum fuerit, Societatis, vel cui ex Præpoſitis, vel alijs ex inferioribus ille iniungeret, prout magis conuenire videretur, reddat; vt melius omnibus in Domino proſpiciatur, ipſeque magis in ſpiritu cum gratia vberiori ad maiorem diuinæ bonitatis gloriam proficiat.

37 *Sic igitur progredientes in gratiæ atque ſpiritus incremento, plenoque cum deſiderio ingrediendi, et perſeuerandi, quàmdiu vixerint, in hac Societate, tantundem facient non ſemel antequàm ad profeſſionem qui Profeſſi, & ad ſua vota qui Coadiutores formati ſunt futuri, admittantur, & id, quo ſequitur, modo.*

38 *Poſtquàm primò aliquis eorum integram vitæ rationẽ Superiori domus reddidit, ab eodem die inchoãdo, prioribus, quæ eidem dixit, non repetitis, iterũ poſt ſemeſtre proximũ plus minus ei, vel cui à Superiore fuerit conſtitutũ, vitæ rationem reddet. Deinde à ſecunda hac ratione incipiendo, eodem ordine procedetur; & ſexto quoque menſe rationem hanc ſui quiſque reddet. Vltima verò circiter triginta dies antequàm Profeſſi futuri ſuam profeſſionẽ, et Coadiuto-*

res

res ſua vota emittant, reddetur.

39 Scholaſtici eodem modo procedent, prӕter quàm quòd abſolutis ſuis ſtudijs cùm primùm rationem vitӕ ſuӕ reddent, ab vltima, quam reddiderunt in domo, vnde ad ſtudia miſſi ſunt, vel ab initio vitӕ, ſi aliqua de cauſa nunquam reddiderunt, incipient.

40 Sic etiam videtur, quòd Coadiutores formati, et Profeſſi, ſi alicubi agent, vbi Prӕpoſiti alicuius Societatis obedientiӕ ſubiaceant, ſingulis annis, vel crebrius, ſi Prӕpoſito videbitur, ſuӕ conſcientiӕ rationem dicto modo ab vltima, quam reddiderunt, incipiendo, ei reddant.

41 Qui ſenſerit ad omnia, quӕ dicta ſunt, animum, ac vires ſibi à Domino dari, ac ad maiorem Dei gloriam fore, ſuӕque animӕ magis ſalutiferum iudicat in corpus huius Societatis admitti, prӕter litterarum Apoſtolicarum, et Conſtitutionum, et reliquorũ, quӕ ad eius inſtitutum pertinẽt, ipſo initio, ac poſtea ſexto quoque mẽſe, vt dictũ eſt, cõſideratione, debet generalẽ vitӕ totius confeſſionẽ apud aliquẽ Sacerdotem à Superiore aſſignatum propter multiplicem ſpiritus vtilitatem, quӕ ea in re deprehẽditur, facere. Quòd ſi aliquando generaliter confeſſus fuerit alicui de Societate vel in exercitijs ſpiritualibus, vel extra illa: ſatis erit generalem confeſſionem ab alia etiam generali ad id vſque tempus inchoari, & poſt eam ſacratiſſimum Chriſti Domini noſtri corpus ſumere;

&

et ſic ſexto quoque menſe eodem modo generaliter, ab vltima inchoando, confitebitur. Demum continuum puritatis ac virtutum augmentum, et inflammata in Domino deſideria multum in hac Societate diuinæ Maieſtati ſeruiendi procurando, exactis duobus annis probationis, et ſe perpetuò obedientem exhibēdo, et in ſua conuerſatione, & varijs experimentis ædificationem præbēdo, ac pœnitētias pro erratis, et negligētijs, et defectibus iniunctas magna cum humilitate ſubeundo, ſi et ipſe, et Societas, vel Superior domus contenti fuerint, in Societatis corpus admitti poterit, cōſideratis prius litteris Apoſtolicis et Conſtitutionibus, et confeſſione generali peracta, vt ſuperius eſt dictum; quam vt melius inſtituat, ſeſeque in ſua prima deliberatione confirmet, per vnius hebdomadæ ſpatium ſe recipiendo, et aliqua ſpiritualia exercitia ex primis dictis, vel alijs faciendo, poſtremò ſuam oblationem, ac vota, ſiue ſolennia ſint in Profeſſis, ſiue ſimplicia in Coadiutoribus, et Scholaſticis, quemadmodum in Cōſtitutionibus declarabitur, ad maiorem Dei gloriam vberioremque fructum animæ ſuæ emittat.

42 *Admoneātur, quòd votis huiuſmodi emiſſis, iuxta tenorē litterarum Apoſtolicarū non poſſint ipſi ad alias Religiones ſine facultate à Superiore Societatis conceſſa tranſire.*

43 *Quòd ſi exacto probationis tempore, contentus quidem ipſe eſt, & exoptat ſic ad profeſſionem, vel in*

in Coadiutorem formatum, vel in Scholaſticū approtum admitti; verùm dubitaret Societas de ipſius talento, vel moribus; ſecurius erit in alium annum, vel tempus, quod videbitur, id prorogari: donec vtrique parti plenè in Domino ſit ſatisfactum.

44 *Præterea diligenter animaduertant oportet, qui examinantur (magnifaciendo, ſummiq́ue momenti id eſſe ducendo in conſpectu Creatoris ac Domini noſtri) quantopere iuuet ac conferat ad vitæ ſpiritualis profectum, omnino, & non ex parte abhorrere ab omnibus, quæ mundus amat, & amplectitur; & admittere, & concupiſcere totis viribus quicquid Chriſtus Dominus noſter amauit, & amplexus eſt. Quemadmodum enim mundani homines, qui ea, quæ mundi ſunt, ſequuntur, diligunt, & quærunt magna cum diligentia, honores ſcilicet, famam, magni nominis exiſtimationem in terra, ſicut mundus eos edocet: ſic qui procedunt in ſpiritu, & ſeriò Chriſtum Dominum noſtrum ſequuntur, amant & ardenter exoptant quæ ijs omnino contraria ſunt, indui nimirum eadem veſte, ac inſignibus Domini ſui, pro ipſius amore ac reuerentia; adeò, vt ſi ſine offenſione vlla diuinæ Maieſtatis, & abſque proximi peccato foret; vellēt contumelias, falſa teſtimonia, & iniurias pati, ac ſtulti haberi & exiſtimari (nulla tamen ad id data occaſione) eo quòd exoptant aſſimilari, ac imitari aliquo modo Creatorem ac Dominum noſtrum IESVM*

Chriſtum,

Chriſtum, eiusque veſtibus et inſignibus indui: quandoquidem illas ipſe propter maiorem profectum noſtrum ſpiritualem induit, nobisque exemplum dedit, vt in omnibus, quoad eius fieri poterit, diuina gratia aſpirante, eum imitari et ſequi, cùm vera ſit via, quæ ducit homines ad vitam, velimus. Igitur interrogentur, an huiuſmodi deſideria tam ſalutaria, & ad perfectionē animarū ſuarū tam fructuoſa in ſe ſentiant.

45 *Quòd ſiquis propter humanā noſtram debilitatem ac miſeriam, in ſe huiuſmodi tam inflammata deſideria non ſentiret; interrogetur an certè deſiderium in ſe ſentiat, huiuſmodi deſideria ſentiendi. Si affirmando reſpōderit, optare ſe nimirum huiuſmodi tam ſancta deſideria animo concipere; quò melius ad eorum effectum perueniatur, interrogetur an decreuerit, paratusque ſit huiuſmodi iniurias, illuſiones, & opprobria in Chriſti inſignibus incluſa, et alia quæuis, quæ ei inferrentur ſiue per quemuis ex domo, vel Societate, in qua obedire, & humiliari, ac æternam beatitudinem conſequi exoptat, ſiue extra eam per quemuis viuentium, nulli malum pro malo, ſed bonum pro malo reddendo, admittere, & patienter cum Dei gratia ferre.*

46 *Vt melius ad hūc perfectionis gradum in ſpirituali vita tam precioſum perueniatur, eius maius ac impenſius ſtudiū ſit, quærere in domino maiorem ſui abnegationem, & continuam in rebus omnibus, quoad*

poterit,

poterit, mortificationem. Noſtrum autem erit in eisdem iuxta gratiam, quam Dominus nobis conferre ad ſuam maiorem laudem ac gloriam dignabitur, eum iuuare.

DE ALIO EXAMINE AD PARTICVLARIA

aliquanto magis deſcendente, quod eruditis, & Coadiutoribus ſpiritualibus, et Scholaſticis cõuenit.

Cap. V.

1 QVO melius intelligi, atque cognoſci queant, quæ ad huiuſmodi homines ſpectãt: vnusquiſque eorum interrogetur; Vbi ſtuduerit; Qua in facultate; Quibus authoribus ac doctrinæ deditus; Quantum temporis ſtudijs impenderit; Quantumque ſuo iudicio profecerit; ac nominatim, Quàm ſit ei familiaris Latina lingua.

2 An ad gradus Artium liberalium, vel Theologiæ, vel Iuris Canonici, vel alterius cuiuſuis facultatis ſit promotus.

3 An exiſtimet ſe memoria ad bene capiendum, & retinendum quod didicerit, eſſe præditum.

An ſibi videatur præditus intellectu, qui citò, ac

bene penetret ea, quibus ſtuduerit.

An in ſe propenſionem naturalem, aut voluntariam ad ſtudia ſentiat:

4 *An exiſtimet ſtudia ſanitati ſui corporis aliquid detrimenti attuliſſe.*

An vires ſibi corporales, et ſpirituales ſuppetere sẽtiat ad labores, qui in Societate requirũtur, ferendos, ſiue in ſtudijs, quamdiu illis vacat, ſiue in vinea Domini, cùm in ea laborandum eſt.

5 *Si Sacerdos fuerit, An ſe in audiendis confeßionibus, vel in prædicatione, vel alijs miniſterijs ad proximum iuuandum exercuerit.*

6 *Cùm ad huiuſmodi officium ac miniſterium diuini verbi ſeminandi, & ſpirituali proximorum auxilio attendendi litterarum bonarum ſufficiens eruditio requiratur, & Scholaſticos etiam aliquod ſui profectus in litteris, quibus ſtuduerunt, ſpecimen præbere oporteat, omnes examinentur. Quod fiet, ſi quiſque lectionem vnam in quauis facultate, cui operam dederit, prælegat: & poſtea exhortationẽ vnam quiſque (idque ante egreſſum à prima probatione) faciat; & poſtea in ſecundam ingrediendo, ſi ei fuerit iniunctum, vt videbitur, hoc ipſum faciet:*

7 *Præterea intelligat (ſi Sacerdos eſt, vel quandocunque promotus ad ſacerdotium fuerit) quòd confeßiones nec domi, nec foris audire, nec vlla Sacramẽta miniſtrare ſine peculiari probatione, ædificatione, &*

facultate

facultate ſui Superioris per totum probationis tempus poteſt: Sed nec publicè miſſam dicere debet, donec coram aliquo, vel pluribus domeſticis priuatim eam dicat, et admoneatur, vt in modo dicendi conueniat cum alijs de Societate, inter quos agit; & ſe ad ædificationem eorum, qui illam ſunt audituri, componat.

8 Ad maiorem humilitatem & perfectionem eruditorum, Coadiutorũ ſpiritualium, et Scholaſticorũ, Si de eo, qui in Societatem eſt ingreſſurus, dubitatur, an idoneus ſit futurus, vt ad profeſſionem, vel in Coadiutorem ſpiritualem formatum, vel Scholaſticum eius admittatur: cùm id tanquàm certiſſimum ſtatuatur, quòd multo melius & perfectius ſit, vt ipſe indicari & regi ſe à Societate ſinat; quandoquidem non minus, quàm ipſe, quod exigitur, vt in ea maneat, Societas intelliget; ipſi verò maiori humilitati, et perfectioni tribuetur; maioremque dilectionem, ac fiduciam in his, à quibus eſt gubernandus, oſtendet; Interrogetur, an velit proprium ſenſum, ac iudicium Societati ſubmittere; vel eius Superiori ita, vt acquieſcat eius ſententiæ; ſiue inter eos illum conſtituat, qui in Societate profeſſionem emittunt, & voto ſpeciali Chriſti Domini noſtri Vicario obligantur; ſiue inter Coadiutores; ſiue inter Scholaſticos Societatis, in ſtudijs vlterius progrediendo. Interrogetur vlterius; ſi Superior vellet eundem ſolum vt Coadiutorẽ in rebus exterioribus Societatis curãdis occupari, ac ſic in ſuæ

animæ ſalutem incumbere; An paratus ſit in humilibus & infimis officijs ſe exercere, vitamque omnem in vtilitatem & auxilium eius exigere, ſibi perſuadendo, quòd dum ei inſeruit, Creatori ac Domino ſuo (pro cuius amore, & debita reuerentia omnia facit) inſeruit.

DE ALIO EXAMINE AD SOLOS COADIVTORES ACCOMMOdato. Cap. VI.

a AD maiorem rei notitiam declaretur vnicuique ex huiuſmodi Coadiutoribus latius quod in initio attingebatur; Quòd ſcilicet in hanc Societatem Coadiutores ſpirituales, & temporales admittuntur: Spirituales quidem, qui Sacerdotes ſunt, & litteris ſufficienter ornati, vt in rebus ſpiritualibus Societatem iuuent: Temporales verò ad ſacros ordines non promoti cum litteris, vel ſine illis, in rebus externis, quæ neceſſariæ ſunt, poſſunt iuuare:

e Priorum proprium eſt, magis Societatem in audiendis confeſſionibus, in exhortationibus, in doctrina Chriſtiana, et alijs litteris edocendis iuuare; His verò

eadem gratiæ ad animarum auxilium communicari poſſunt, quæ Profeſſis ipſis ſolent.

3 Poſteriorum magis eſt proprium (licèt poſſint in rebus maioribus pro talenti eis à Domino conceſſi ratione occupari) vt in miniſterijs inferioribus & humilioribus, quæ ipſis iniungentur, ſe exerceant, perſuaſi quòd Societatem iuuando, quò melius illa ſaluti animarum vacare poſſit, eidem omnium Domino ſeruient. Quandoquidem propter diuinum ipſius amorem ac reuerentiam id faciunt: ideo prompti eſſe cum omni humilitate, et charitate, quoad fieri poterit, debent ad officia, quæ eis credita fuerint, exactè obeunda. Quo fiet, vt non ſolùm mercedem ſuam integram habeant, ſed participes ſint omnium bonorũ operum, quæ Deus per vniuerſam Societatem ad obſequium & laudem ſuam operari dignatur, & omnium indulgentiarum, & gratiarum, quæ Profeſſis ad ſuarum animarum bonum à ſede Apoſtolica conceſſæ fuerint.

4 Et nihilòminus eniti debent in colloquijs ſpiritualibus ad maiorem vtilitatem ſpiritualem proximorum aliquid conferre, & quod nouerint, docere, & ad bene agendum, quoſcunque poterunt (quandoquidem vnicuique Deus proximi ſui curã dedit) excitare.

5 Siquis inſtructus & examinatus fuerit, vt ſit futurus ſpiritualis Coadiutor, ſic vacare debet rebus ſpiritualibus, quæ cum ſua prima vocatione propriè ſunt coniunctæ, vt in poſterum directè, vel indirectè

per ſe, vel alium innouare, aut mutationem aliquam à ſua vocatione in aliam; ſcilicet à gradu Coadiutoris ſpiritualis ad Profeſſi, vel Scholaſtici, vel Coadiutoris temporalis gradum tentare non debeat: ſed cum omni humilitate, atque obedientia incedere ac progredi eadem via, quæ ipſi ab eo, qui neſcit mutationem, & in quem illa non cadit, oſtenſa eſt.

6 Eadem ratione ſiquis examinatus, & inſtructus fuerit, vt ſit futurus Coadiutor temporalis, ſic ſe totum rebus, quæ cum ſua prima vocatione propriè ſunt coniunctæ, addicat; vt non curet vlla ratione à ſtatu Coadiutoris temporalis in ſtatum ſpiritualis, vel Scholaſtici, aut Profeſſi progredi; Nec etiam (ſi in ſuo eodem maneat) plus litterarum addiſcere, quàm ſciebat, cùm eſt ingreſſus, curet. ſed perſeuerare magna cum humilitate debet ĩ omnibus, Creatori ac Domino ſuo iuxta primam ſuam vocationem inſeruiendo, ac ſollicitè in abnegationis ſui ipſius profectum, & verarum ac ſolidarum virtutum ſtudium incumbẽdo.

7 Interrogentur huiuſmodi, vt de re propria ſuæ vocationis, An contenti, & quieti ſint futuri in obſequio Creatoris & Domini ſui in officijs ac miniſterijs inferioribus ad auxilium domus & Societatis pertinentibus, cuiuſcunque rationis illa ſint, parati ad vitam omnem in eis exigendam, ſibi perſuadendo quòd ea in re obſequium, et laudem præſtãt ſuo Creatori et Domino, dum omnia propter diuinum ipſius amorem

&

& reuerentiam agunt.

S *Omnes Coadiutores tam ſpirituales, quàm temporales exacto biennio, quod experimentis & probationibus datur; & vno adhuc anno, ſi Scholaſtici fuerint (vt prius eſt declaratũ) ſi velint in Societate manere, & ipſa, vel Superior eius contentus fuerit, oblationem ſuam trium votorum facient (quæ publica, licet non ſolennia ſint, iuxta litteras Apoſtolicas Julij III.) Obedientiæ, Paupertatis, et Caſtitatis, vt initio diximus; Et exĩde Coadiutores formati vel ſpirituales, vel tẽporales cenſendi ſunt ita, vt ex parte ipſorũ ligati omnino ad uiuẽdũ et moriẽdũ in Domino in hac Societate ad maiorem diuinæ Maieſtatis gloriam, maiuſque meritum & ſtabilitatem propriam maneant. Nihilominus Societas, vel eius Superior, qui cõmune bonum debet intueri, cùm eorum opera ad maius Dei obſequium ſe non iuuari, ſed contrà potius accidere cerneret, eos dimittere, & à ſua congregatione ſeparare poteſt; & tunc illi omnino liberi, nulloque voto obſtricti remanent.*

DE ALIO EXAMINE SCHOLASTICIS ACCOMMODO, AC INPRImis antequàm in Scholaſticos admittantur. Cap. VII.

CVM experimentis et probationibus abſolutis, Scholaſtici conuenire ſibi iudicarẽt ſtudẽdi gratia in Collegijs, vel domibus Societatis, vt in eis in Domino ſubſtentẽtur, litteris operã dare: ſi Societas, vel eius Superior cõtentus etiam fuerit, ãtequàm ad ſtudia ſe conferant, vel dum in eisdem manebunt, ob ſuum maius meritum ac ſtabilitatem vota ſimplicia Paupertatis, Caſtitatis, & Obedientiæ, ac promiſsionem, quòd ſtudijs abſolutis in Societatem ingredientur, Deo ac domino noſtro facient. Sic autem intelligendus eſt huiuſmodi ingreſſus, vt profeſsionem, vel vota Coadiutorum formatorum (ſi Societas eos admittere volet) emittant; & exinde Scholaſtici approbati Societatis cenſeãtur. Libera tamẽ manebit Societas, nec tenebitur ad eos admittendos ad profeſsionem, nec in Coadiutores, ſi ſtudiorum tempore malè ſe gererent, adeo, vt Superior Societatis exiſtimaret Deo gratum non fore, ſi in eam admitterentur; & tunc ipſi etiam ſuis votis ſoluti erunt.

Siquando

2 Siquando ſtudiorum tempore, qui maiorem ad ea propenſionem animi præ ſe tulerunt, quàm ad aliud in Societate miniſterium, oſtenderent, ac certum indicium præberent, vnde Societas, vel eius Superior in Domino ſentiat eos idoneos non eſſe, vt in eruditos viros euadant, eo quòd ingenio, vel ſanitate corporis deſtituantur, vel alijs defectibus laborent, interrogentur, An patienter ſe dimitti à Societate, dum ab omni voto ac promiſſione liberi maneant, ſint laturi.

3 Qui ad ſtudia litterarum idoneus inuenietur, interrogetur, An velit ſe duci ſinere circa ea, quibus ſtudere debeat, ac ſtudiorum modum & tempus, iuxta quod Societati, vel eius Præpoſito, aut Collegij, vbi daturus eſt litteris operam, Superiori videbitur.

4 An contentus ſit eodem, atque alij, modo ibi agere, nulliſque priuilegijs aut prærogatiuis minimum omnium, qui in Collegio fuerit, anteire, omnem ſui curam Superiori Collegij relinquendo.

5 An ſtatuerit omnino apud ſe, ſtudijs abſolutis, ac probationibus peractis, Societatem ad viuendum in ea, et moriendum, ingredi, ad maiorem Dei gloriam.

6 Sic examinatus, et inſtructus ſe accingere incipiet, vt ad ſtudia ſe conferat, vel ea proſequatur, paratus interim in eisdem, ac alijs experimentis & probationibus varijs exerceri, quibus ſi non fuerit propter cauſas aliquas legitimas, ac fine aliquo bono præ oculis habito, antequàm ad ſtudia mittatur, perfunctus, eis

confectis, omnia experimenta & probationes ſuperius declaratas ſubibit.

PRO SCHOLASTICIS, QVI STVDIA IAM ABSOLVERVNT.

7 Scholaſtici ſtudijs iam confectis, antequàm in Societatem, vel eius domos ingrediantur, vt in eadem ad omnimodam Obedientiam, ac cõmunem viuẽdi in Domino modum admittantur, generatim interrogandi ſunt, An firmi in ſua deliberatione, et votis ac promiſsione Deo oblatis antequàm ad ſtudia ſe conferrent; vel in eisdem (ſi quidem admiſsi primò fuerint ad collegia) permaneant.

8 Interrogentur etiam, & examinẽtur particulatim eiſdẽ interrogationibus & examine, quo priuſquàm ad ſtudia mitterẽtur, interrogati fuerunt: vt Superioribus memoria ac notitia eorum renouetur, ac melius pleniuſque ſtabilitas, & conſtantia, vel etiam mutatio, ſi aliqua accidiſſet in rebus primò interrogatis et affirmatis, cognoſcatur.

DE ALIO

DE ALIO EXAMINE indiſferẽtibus accommodo.
Cap. VIII.

1 AD maiorem illius notitiam, qui vt indifferens examinandus eſt, vt vndecunque maiori cum claritate in Domino procedatur, inſtructus idẽ erit, & admonendus, quòd nullo tempore nec ratione poteſt, nec debet agere, nec tẽtare directè, nec indirectè potius adhuc, quã ad illũ gradũ in Societate; nimirũ non potius ad Profeſſi, vel Coadiutoris ſpiritualis, quàm ad Coadiutoris temporalis, vel Scholaſtici gradum aſpirare: Quin potius perfectæ humilitati, ac Obediẽtiæ locũ dando, omnẽ ſui ipſius curã, et ad quod officiũ, vel gradũ ſit eligendus, ſui Creatori et Domino, ac eius nomine, et pro ipſius amore ac reuerẽtia ipſimet Societati, vel eius Superiori debet relinquere. A

2 Poſtquàm ſic fuerit admonitus; interrogetur, An planè ſentiat in hac indifferentia ſe quietum fore, & paratum ad inſeruiendum Creatori ac Domino ſuo in quouis officio, vel miniſterio, quod ei Societas, vel eius Superior commiſerit. Interrogetur etiam, ſi Societas, vel eius Superior illum vellet vacantem quidem animæ ſuæ ſaluti ad officia tantùm inferiora & humilia applicare, an ſe paratum ſentiat ad vitam omnem in huiuſmodi officijs inferioribus & humili-

humilioribus in auxilium ac miniſterium Societatis exigendam, exiſtimando, quòd ea in re obſequium & laudem præſtat Creatori ſuo ac Domino; dum omnia ob ipſius amorem & reuerentiam agit.

3 *Cùm omnino ei placuerint omnia in Domino, quæ dicta ſunt: inſtrui poterit, & examinari de reliquis iuxta aliquod examen ex prædictis, vel omnia illa; prout magis conuenire videbitur; vt vtrique parti in omnibus ſatisfiat, ac maiori cum claritate procedatur. Quandoquidem omnia inſtituta & ordinata ſunt ad maius obſequium, & laudem Dei et Domini noſtri.*

DECLARATIO.

ET IN EXAMEN

IN CAPUT PRIMUM.

[illegible]

DECLARATIONES IN EXAMEN.

IN CAPVT PRIMVM.

HOC Examen vt plurimùm omnibus proponi ſolet, poſtquàm in domum primæ probationis ingrediuntur. Si tamen in aliquo particulari dictaret ratio aliud examen breuius eſſe proponendum, aut hoc ipſum relinquẽdum, vt legatur, nullo poſtulato reſpõſo ad ea, quæ continet, vel ſi ſatis alioqui notus eſt, qui ingreditur: non neceſſe erit iuxta hoc examen procedere. Id tamen ille, cui examinandi munus committitur, cum Superiore conferat, & eius iudicium ſequatur. A

Antè autem, quàm domi recipiantur, ferè ſemper de quibusdam rebus maioris momenti, præſertim de ijs, quæ ſolent excludere, examinari eos oportebit.

Huiuſmodi domus probationis, velut mẽbra ſunt Collegiorum, vbi admitti, et probari ad tempus ſolent, qui poſtmodùm in Collegijs ſunt conſtituendi. B

Hoc Superiori iudicãdum relinquetur. Ille autem vices ſuas Confeſſario, vel alijs, quando expedire cenſuerit, poterit delegare. C

Præter hæc quatuor genera perſonarum, nonnulli D

ad ſolẽnem profeſsionem trium votorum tantùm iuxta litteras Apoſtolicas Iulij Tertij admittuntur.

E *Quamuis biennij tempus præfigatur; tamen nec libertas, nec deuotio, nec vtilitas illa ſpiritualis, vel meritum, quod conſequi ſolent, qui Chriſto Domino noſtro ſe obſtringunt, illis adimitur, qui ante id tempus vota ſua offerre volent; licet conueniat ſine Superioris facultate ea non emitti; nec tamen, quòd ea emiſerint, propterea ante præſcriptum & ordinarium tempus admittentur ad profeſsionem, vel in Coadiutores formatos, vel in Scholaſticos approbatos.*

F *Quamuis habitus nullus certus ſit, diſcretioni tamen eius, qui curam habet domus, relinquitur, an cum veſtibus ſecularibus, quas ſecum tulerunt, incedere ſint permittendi, an cum alijs eas permutari oporteat: aut, cùm deterentur, an aliæ tribuãtur, quæ magis conueniant, vel ipſis, vt, qua parte opus habent, iuuentur, vel domui, vt eorum opera vti poſsit.*

G *Non oportebit Conſtitutiones vniuerſas ab ijs, qui noui accedunt, legi, ſed compendium quoddam earum, vbi quiſque, quid ſibi obſeruandum ſit, intelligat: niſi fortè Superiori videretur, alicui, peculiares ob cauſas, omnes oſtendi oportere.*

H *Dicitur, ad cohabitandũ alijs, & inter eos verſandum, quia in ingreſſu duodecim, vel quindecim dies, vel vſque ad viginti, ſeorſum in domo primæ probationis teneri ſolent, vt in prima parte Conſtitutionum videbitur.*

IN CAPVT II.

QVANVIS ea, quæ ſequuntur, impedimenta ſint, quæ à Societate excludunt; tamen non vt impedimenta proponi debent, donec veritas eliciatur. Qui enim duceretur deſiderio ingrediendi Societatem, accipere occaſionē poſſet veritatem celādi, ſi hæc impedimenta eſſe intelligeret, & cæt. Et nihilominus admoneri Confeſſariū oportet, vt, ſiquis verè non reſpōdiſſet, eius cōſcientiam de ea re exſtimulet. A

Qui ſuſpectus eſſet de opiōne aliqua falſa, in re ad catholicam fidem pertinente, conſtat, quamdiu ſuſpitio locum haberet, eum non eſſe admittendum. B

Hæc infamia eo in loco excludit, vbi ea extat. Qui tamen in remotiſsimis locis in eam incidiſſet, cùm omnino ad diuinum ſeruitium ſe recepiſſet, huiuſmodi infamia eum à Societate non excluderet: quanuis eandem in huiuſmodi hominis probatione magis circumſpectam reddere debeat. C

Cetærùm ſi in eo dona aliqua Dei illuſtriora cernerentur; ille, qui examinandi munere fungitur, antè, quàm eum dimittat, rem cum Superiore conferat. D

Ordo examinis eſt, in primis proſequi id, de quo omnes īterrogātur; ſecūdò, de quo ſpeciatī litterati; tertiò, de quo etiā ſpecialiter illi, qui in Coadiutores; quartò, de quo illi, qui in Scholares; quītò, de quo illi, qui vt indifferētes admittūtur. Et primò quidē attīgitur, quod ad perſonas pertinet, deinde quod illis eſt obſeruādum. E

IN CAPVT III.

A OBLIgatio vera dicendi in examine ad peccatũ eſſe deberet, et quidẽ eidem, cui quod celatũ eſt, aperiendum erat, vel qui eius locũ teneat, reſeruatum; vt fraus euitetur, quæ locum habere poſſet, ſi quis ſyncerè ſuo Superiori animum ſuum non declararet: vnde grauia incommoda, & quidem in totius Societatis non mediocre detrimentum poſſent oriri.

B Si præſens, & extrema neceſsitas auxilij eorum vrgeret; conſtat, huiuſmodi admitti non debere. Rarò tamen huiuſmodi neceſsitas ſolet accidere.

C Si ſpopōdiſſet per uerba de præſenti matrimonium conſumãdo, vel modo aliquo pari: duceretur is quartũ habere impedimentum, cum quo nemo in Societatem admitti poteſt; niſi adſint conditiones illæ, quæ exigi ſolent, vt coniugatus religionem ingredi poſſet.

D Perſonarum huiuſmodi electio, quibus ſe iudicandũ relinquere debet is, qui in huiuſmodi difficultatibus verſatur; penes Superiorem erit, ſi ſubdito ea placuerit, vel penes ſubditum, ſi Superior eam approbauerit; cui ſi in caſu aliquo, & propter cauſam aliquam iuſtam videretur ad Dei obſequium fore, maiusq́ue auxilium illius, qui huiuſmodi difficultatibus laborat, vt aliquis, vel etiam plures eorum, qui iudicaturi ſunt de eis, extra Societatem aſſumantur; permitti poterit; electione tamen, vel ſaltem approbatione eorum

penes

penes Superiorem (vt dictum eſt) manente.

Si difficultates huiuſmodi ad perſonam ipſius Superioris pertinerent; electio, vel approbatio, de qua diximus, penes Conſultores erit. Qui tamen Præpoſito Generali vel Prouinciali inferior eſſet, ſine alicuius eorum facultate, licet Rector ſit Collegij, vel alicuius domus Præpoſitus, nec conſtituere poterit, nec permittere, vt huiuſmodi difficultates ad ſuam perſonam pertinentes arbitrio aliorum extra Societatem ſubijciantur.

IN CAPVT IIII.

INTELLIGENDVM eſt, intra Societatem; niſi Superiori iuſtas ob cauſas viderentur horum aliqui extra Societatem aſſumi debere. A

Si accideret, hunc à Societate dimitti, & Societati quid dediſſet; ei reſtitui decet, iuxta declarationem tertij capitis ſecundæ Partis. B

Vt loquendi modus ſentiēdi modum iuuet; ſanctum eſt cōſiliū vt aſſueſcāt nō dicere, quòd parētes vel fratres habeant, ſed quòd habebant, et cæt. præſeferendo ſe id nō habere, quod propter Chriſtum, quem omnium rerū loco habent, reliquerunt. Hoc tamen illis magis eſt obſeruandum, qui maiori in periculo verſari videntur, vt ab aliquo naturali amore perturbentur; cuiuſmodē C

modi vt plurimùm Nouitij eſſe ſolent.

D Vtrunque bonũ eſt, rogare, et iubere: nihilominus in initijs magis proficiet aliquis, ſi iubetur, quàm, ſi rogaretur.

E Cuiuſmodi eſſe ſolent Miniſter & Subminiſter, vel alij, qui in Collegijs horum munus gerunt.

IN CAPVT VI.

A Ex parte ipſorũ conuenit eos ligari: quandoquidẽ eorũ ſtabilitas quæritur. Nec eſt iniuſtum (vt patet in litteris Apoſtolicis) ſi Societas libertatẽ ad eos dimittendos, cùm apud ſe manere eos non conuenit, retineat; quãdoquidẽ illi, ſi id accideret, ſoluti maneãt: et alioqui facilius eſt aliquẽ ab eo, quod debet, deficere, quàm Societatẽ, vel eius Præpoſitum Generalẽ, qui ſolus poteſt dimittere; nec id ſine cauſis iuſtiſsimis (vt in ſecũda parte Conſtitutionũ videbitur) facere debebit.

IN CAPVT VII.

A Hoc, & ſuperius examen non ſolùm ijs, qui tunc primùm ad ſtudia mittuntur, verùm etiam illis, qui in eis progrediuntur, cùm ad domos veniunt, vt aliò mittantur, proponitur.

IN CAPVT VIII.

CVM tamen aliquid conſtanter eis ſeſe offerret, quod ad maiorem Dei gloriam fore iudicarent; poſt orationem ſimpliciter Superiori proponere, ac ipſius iudicio omnino committere, nihil amplius procurando, debebunt. A

LAVS DEO.

ERRATA, QVAE INTER EXCVDENdum in Examine contigerunt, ſic corrigentur.

PAgina 5. è regione quinti verſus apponēda eſt in margine littera E, quæ eſt ad nonum verſum.

Pag. 6. ad 23. verſum apponenda eſt in margine littera E.

Pag. 7. ad 4. verſum, deeſt littera F, ad 7. G. ad 13. H.

Pag. 8. ver. 10. ſupectus, Lege, ſuſpectus.

Pag. 10. ad 2. ver. apponenda eſt littera marginalis D. ad 3. E.

Pag. 23. *ver.* 20. *curare debent, vt eò pertingant. Lege, curare debent, vt, quoad poterunt, eò pertingant, & cæt.*

Pag. 24. *ver.* 25. *cùm aliquis ad miniſteria culinæ ingredietur ad eum iuuandum. Lege, cùm aliquis ad miniſteria culinæ obeunda ingredietur, vel ad eum iuuandum, qui, & cæt.*

Pag. 29. *ver.* 22. *verba, quæ ſequuntur, ita diſtingue; Admoneantur, quòd, votis huiuſmodi emiſſis iuxta tenorem litterarum Apoſtolicarum, non poſſint, & cæt.*

Pag. 31. *ver.* 1. *in Coadiutorem formatum, vel in Scholaſticum approbatum: Tolle, formatum, & approbatum.*

Pag. 35. *ver.* 22. *& voto ſpeciali Chriſti Domini noſtri Vicario obligantur: Tolle, voto ſpeciali.*

Pag. 37. *ver.* 8. *et ſequẽtibus, ſic verba diſtingue, eidem Domino ſeruient: quandoquidem propter diuinum ipſius amorem ac reuerentiam id faciunt. Ideo, & cæt.*

Pag. 39. *ad* 12. *ver. deeſt marginalis littera, A.*

Pag. 40. *ad primum ver. deeſt littera marg. A.*

Pag. 43. *ver.* 6. *maiori cum claritate. Lege, maiori cum cognitione, & claritate.*